

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně: A. K.
proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963,
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3.9.2024 č.j. X.

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení výše označeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty námitky žalobkyně a bylo potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č.j. X., ze dne 27. 6. 2024, kterým byla zamítnuta řízení žádost žalobkyně o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu podle ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zdp“), a pro nesplnění podmínek daných ustanovením § 39 odst. 2 písm. b) a c) zdp, neboť podle posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „lékař

IPZS") ze dne 25. 6. 2024 je žalobkyně nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně ve smyslu ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) zdp.

2. Žalobkyně v žalobě tvrdila, že ze strany ČSSZ došlo k vadě řízení, a to v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu, především v jeho komplexnosti (hluchota s poruchou komunikace po kochleární implantaci) a nesprávném vyhodnocení obecné posudkové zásady při posuzování míry poklesu pracovní schopnosti v tom smyslu, že poruchy sluchu se vždy hodnotí s optimální korekcí sluchadlem/implantátem, který však často z níže uvedených důvodů musí žalobkyně vypínat. Posudkoví lékaři podle žalobkyně nevzali v úvahu skutečnost, že kochleární implantace v dospělém věku nemá takový efekt jako v nízkém dětském věku, stále žalobkyni chybí porozumění řeči, vážne řečový projev. Slyší zvuky, ale řeči často nerozumí, může komunikovat vždy jen s jednou osobou současně, vůbec nerozumí cizím slovům. V rámci komunikace musí i odezírat. Diferenciace jen obecných zvuků, detekce zvuku, rozumění minimální, komunikace na úrovni praktické hluchoty s použitím sluchadel. Implantát musí v průběhu dne vypínat (implantát nebyl zcela organizmem přijat) - v tu chvíli neslyší vůbec nic, má 100 % ztrátu sluchu - má posturální percepční závratě, bolesti hlavy. Posudkoví lékaři nevzali podle žalobkyně při určování poklesu pracovní schopnosti v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je žalobkyně na svá zdravotní postižení adaptována. Podle ustanovení § 39 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění platí, že za stabilizovaný zdravotní stav (odstavec 4 písm. b) se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.
3. Žalobkyně podle svého tvrzení je schopna soustavné výdělečné činnosti jen s podstatně menšími nároky na smyslové nebo duševní schopnosti a na výrazně snížený časový rozsah pracovního úvazku (momentálně již v rozsahu maximálně 4 až 6 hodin denně - z důvodu implantátu musela snížit svůj pracovní úvazek). Není schopna práce s nutností orientovat se sluchem, práce závislé na ústní komunikaci, není schopna prací, kde je v důsledku ztráty sluchu vystavena riziku úrazu. Toto koreluje s již doloženou lékařskou dokumentací i se skutkovým stavem. Celkově posudkové zhodnocení nekoreluje s jejím skutečným zdravotním stavem a pracovní schopností a výkonností a doloženou lékařskou dokumentací. Zdravotní stav se stále zhoršuje (implantát musí vypínat, stále dochází ke zhoršování psychického stavu), navíc má další postižení, která mají přímou souvislost s příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu a jeho vlivem na pokles pracovní schopnosti a které přímo ovlivňují pracovní možnosti a výkonnost - vše doloženo v předchozích řízeních.
4. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí s tím, že shromážděné medicínské nálezy (a to mj. včetně foniatrického z 25. července 2024) ve prospěch nárokové invalidity vyššího stupně nesvědčily. Pro odlišnou kvalifikaci dominantního postižení musela by být nezbytně naplněna - objektivně zdokladována předepsaná kritéria (srov. hlediska položky 4 kapitoly VIII přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity). Způsob hodnocení poruch sluchu bezvýhradně s korekcí sluchadlem/implantátem je pak postup určený (k tomu viz obecné posudkové zásady kapitoly VIII přílohy k řečenému prováděcímu předpisu). Výskyt řady (nijak nezpochybňovaných) přidružených, posudkově relevantních útrap byl současně a evidentně reflektován aktivací § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., nadto v maximální přípustné výměře (srov. § 3 odst. 3 normy).

5. Žalobu soud neshledal důvodnou.
6. Předmětem řízení bylo posouzení nároku žalobkyně na invalidní důchod, tedy na dávku podmíněnou dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 % (odst. 1). O invaliditu prvního stupně se jedná, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 % [odst. 2 písm. a)]. O invaliditu druhého stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 % [odst. 2 písm. b)]. O invaliditu třetího stupně se jedná, jestliže jeho pracovní schopnost poklesla nejméně o 70 % [odst. 2 písm. c)].
7. V přezkumném řízení soudním jsou k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě ze zákona povolány Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V soudní praxi je důkaz posudkem posudkové komise chápán jako případ předepsaného důkazu (srov. rozsudek NSS č.j. 2 Ads 58/2003-75 ze dne 4.12.2003, č. 133/2004 Sb. NSS).
8. Soud hodnotí posudek jako každý jiný důkaz v rámci volného hodnocení důkazů (§ 77 odst. 2 s. ř. s.). Nejsou-li namítány jiné vady řízení, soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí orgánů sociálního zabezpečení ve věci invalidity ověřuje pouze to, zda je posudek posudkové komise úplný a přesvědčivý (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 13/2003-54 ze dne 25.9.2003, č. 511/2005 Sb. NSS), případně – namítá-li to žalobce – zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena (např. rozsudek NSS č.j. 6 Ads 11/2013-20 ze dne 15. 5. 2013). Posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí (např. rozsudek NSS č.j. 4 Ads 61/2010-63 ze dne 11.11.2010, č. 2240/2011 Sb. NSS).
9. Z těchto důvodů si soud vyžádal, aby posudková komise, konkrétně odbor posudkové služby v Plzni, vypracovala posudek o zdravotním stavu žalobkyně.
10. Soud doplnil dokazování o posudek posudkové komise MPSV CR v Plzni ze dne 29. 1. 2025, podle něhož:
11. Posudková komise MPSV shodně s OSSZ a lékařem ČSSZ určila rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti praktickou hluchotu bilaterálně, stav po zavedení kochleárního implantátu vpravo (12/2020) a po zavedení kochleárního implantátu vlevo - nespecifikováno, tinnitus aurium binauralis gravis. Dále smíšená úzkostná a depresivní porucha. Oboustranná velmi těžká percepční vada sluchu, původně pravostranná nedoslýchavost a levostranná praktická hluchota. V roce 2020 výrazné zhoršení sluchu vpravo na úroveň praktické hluchoty. Ztráty dle Fowlera vpravo 100%, vlevo 100%, celková 100%. Provedena kochleární implantace. Dle kontroly funkce kochleárních implantátů: Nastavení procesoru vlevo. Zjištěna obtížná diferenciací intenzity na vyšších frekvencích. Provedeny úpravy k vyrovnaní celkové hlasitosti. Celkově vnímá binaurální poslech jako příjemnější. Nemusí natáčet dříve implantovanou stranu ke zdroji zvuku. Dle psychologa: Anxiózní a depresivní stavy z poruchy adaptace se plíživě rozvíjejí do smíšené úzkostné a depresivní poruchy a cefalgie do somatoformní bolestivé poruchy. Bolesti a záněty v gastrointestinální a urogenitální oblasti mohou postupně vytvořit somatoformní vegetativní dysfunkci.

12. PK MPSV je v souladu s posudkovým hodnocením IPZS i s posudkovým hodnocením námitkového řízení a konstatuje, že u posuzované se jedná o schopnost bez odezírání rozumět běžným frázím a frekventovaným slovním spojením, identifikovat obecné zvuky, komunikace na úrovni středně těžké až těžké nedoslýchavosti, podle rozsahu poruchy.
13. Žalobkyně byla posuzována jako administrativní pracovnice.
14. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 35% podle kapitoly VIII, odd. A, položky 4b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Na horní hranici taxace hodnoceno s ohledem na tinnitus a nutnost kochleární implantát vypínat.
15. Podle posudkové komise MPSV nelze hodnotit dle stejné kapitoly, oddílu, položky, neboť se nejedná o diferenciaci jen obecných zvuků, detekci zvuku, minimální rozumění řeči, komunikace na úrovni praktické hluchoty nebo neschopnost slyšet zvuky a rozumět řeči, komunikace na úrovni úplné hluchoty, podle rozsahu poruchy.
16. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu (psychické problémy) se podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10 %. Celková ztráta míry poklesu pracovní schopnosti činí 45%. Datum vzniku invalidity prvního stupně dnem 12.9.2006 - trvá. Stanovena platnost trvale vzhledem k charakteru onemocnění.
17. Pro svůj dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav není posuzovaná schopna práce v hlučném a rizikově hlučném pracovním prostředí a tam, kde je nutná hlasová komunikace. Schopna práce s dodržením výše uvedených obecných pracovních kontraindikací.
18. Dle názoru soudu posudek splňuje formální náležitosti vyžadované § 7 vyhlášky o posuzování invalidity. Obsahově se posudek úplně vypořádal s námitkami žalobkyně a s lékařskými zprávami předloženými v řízení před soudem. V řízení před soudem byli účastníci seznámeni s obsahem posudku. Soud proto posudek vyhodnotil jako úplný a přesvědčivý.
19. Protože posudek splňuje požadavky setrvale kladené na tento typ důkazu, řádně prokazuje skutkový stav k datu vydání napadeného rozhodnutí žalovaného. Jasně z něj plyne, že pokles pracovní schopnosti žalobkyně odpovídá 45 %, což podle § 39 odst. 1 a 2 zákona o důchodovém pojištění odpovídá pouze invaliditě prvního stupně.
20. Z výše shrnutých okolností vyplývá, že posudková komise MPSV dospěla ke stejným závěrům jako předchozí dvě posudkové komise ve správním řízení, tedy že žalobkyně je nadále invalidní pouze v prvním stupni.
21. Soud zhodnotil posudek PK MPSV samostatně i v souvislosti s ostatními podklady ve správním spisu a dospěl k závěru, že posudek je s nimi v souladu, je přezkoumatelný, jeho závěry jsou logické.
22. Žalobkyně v žalobě především namítala, že nebyla řádně posouzena komplexně hluchota s poruchou komunikace po kochleární implantaci a že nesprávně byly vyhodnoceny obecné posudkové zásady při posuzování míry poklesu pracovní schopnosti v tom smyslu, že poruchy sluchu se vždy hodnotí s optimální korekcí sluchadlem/implantátem, který však často musí žalobkyně vypínat.
23. K této námitce soud uvádí, že z výše shrnutého obsahu odůvodnění posudku PK MPSV vyplývá, že v rámci příslušné položky, oddělení a kapitoly vyhlášky č. 359/2009 Sb., byla posudkovými lékaři zvolena horní hranice rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti právě kvůli tomu, že žalobkyně trpí tinnitem a musí často kochleární implantát vypínat. Proto

soud neshledal důvodnou námitku nezohlednění komplexního sluchového postižení a nutnosti vypínání implantátu.

24. Žalobkyně dále v žalobě tvrdila, že je schopna soustavné výdělečné činnosti jen s podstatně menšími nároky na smyslové nebo duševní schopnosti a na výrazně snížený časový rozsah pracovního úvazku - momentálně již v rozsahu maximálně 4 až 6 hodin denně - z důvodu implantátu musela snížit svůj pracovní úvazek.
25. K této námitce soud uvádí, že všechny posudkové komise i soud uznávají, že pracovní schopnost žalobkyně je podstatným způsobem snížena, v procentuálním vyjádření toto bylo zohledněno celkem 45%. (Přitom k základnímu postižení, které samo osobě bylo hodnoceno na horní hranici 35%, přistoupilo navýšení o max. možných 10%, tj. z důvodu dalších zdravotních postižení, zejména psychických obtíží). Toto odpovídá prvnímu stupni invalidity. Pokud tedy žalobkyně zhodnocuje svoji schopnost pracovat omezenou na max. 4 – 6 hodin denně, soud dospěl k závěru, že žalobkyní subjektivně zhodnocené snížení pracovní schopnosti víceméně odpovídá závěru odborníků o míře invalidity v prvním stupni.)
26. Soud na základě uvedeného nepovažuje za důvodnou ani žalobní námitku, že žalovaný řádně neposoudil zdravotní problémy žalobkyně, když oba správní orgány posoudily stupeň invalidity odvození od poklesu pracovní schopnosti žalobkyně stejně, jako v soudním řízení posudková komise MPSV.
27. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.
28. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měla právo žalovaná, jež měla ve věci plný úspěch. Žalované však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadovala jakoukoli jejich náhradu, proto nebyla náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 3. března 2025

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně

